

HÄLSINGE

LÅTEN NR 1-24

Dags för Kallstämman!

Bollnäsbygdens spelmanslag 75 år

Spel- och danskurser i Klångsta

HÄLSINGE LÅTEN

ÄRGÅNG 61

Utgiven av
Folkdansringen Hälsingland
Hälsinglands Spelmansförbund

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE

Stina Malmberg
073-625 61 26
tidningenhalsingelaten@gmail.com

LAYOUT

Stina Malmberg och Yngve Karlsson

PRENUMERATION OCH DISTRIBUTION

Ingår i medlemskap i Hälsinglands
Spelmansförbund eller
Folkdansringen Hälsingland

Hälsinglands Spelmansförbund

Tina Sahlin
Övra vägen 8
821 58 Rengsjö
tina.sahlin@spelmansforbund.se

Folkdansringen Hälsingland

Reidun Färlin
Slädvägen 7
824 40 Hudiksvall
070-868 56 46
reidunfarlin1@gmail.com

Mejladressändringar

tidningenhalsingelaten@gmail.com

UTGIVNINGSSCHEMA 2024

Nr	Manusstopp	Distribution
1	10/2	v. 10
2	11/5	v. 23
3	17/8	v. 37
4	16/11	v. 50

OBS! Manus måste vara
redaktören tillhanda före manusstopp.

OMSLAGSBILDEN

Dansglädje på Kallstämman (2019)
Foto: Stina Malmberg

Hälsingebocken är hämtad från:
Lokal_Profil, Wikimedia commons.

Från redaktionen

Tack till er som har bidragit med artiklar till detta nummer! Utan er hade tidningen blivit väldigt tunn.

Bidrag tas återigen tacksamt emot inför sommarnumret av Hälsingelåten, gärna med era bilder också. Manusstopp är 11 maj, och materialet skickar ni förstås till tidningenhalsingelaten@gmail.com.

I sommarnumret kommer det som vanligt också finnas ett kalendarium för juni–september. Skicka in stort som smått, allt platsar i kalendariet. Berätta vad som händer, var det händer och när. Ange gärna också en webbadress för den som vill veta mer. Eller ett telefonnummer, det duger också bra.

Innehåll:

Mellandagsdans på Röda kvarn	s. 3
65-årsjubileum i Klångsta	s. 4
Bollnäsbygdens spelmanslag fyller 75 år	s. 5–6
HSF:s låtval	s. 7
Hovrastämman – programpunkter släpps	s. 7
Två Otrevliga Flickor	s. 8
Anslagstavlan	s. 9
Kallstämman – affisch	s. 10
Värkalendarium	s. 11

Mer om programmet
på Kallstämman finns
på s. 10

Känner du någon
som också vill ha
Hälsingelåten?
Anmäl hit!

KALLSTÄMMAN²⁰²⁴

Konsert, dans & buskspel!
LÖRDAG 9 MARS 18:00
STENEGÅRD I JÄRVSO

GÖRGEN ANTONSSON & LÅTSTUGAN
GUF • SPELMANSLAG • MED FLERA!

WWW.KALLSTAMMAN.SE
KALLSTÄMMAN

JÄRVSO
SPELMANSLAG
073-625 61 26

Bilda

STENEGÅRD

Hälsinglands Spelmansförbunds styrelse

ORDFÖRANDE

Karin Hedlund
info@halsinglandsspelmansforbund.se

SEKRETERARE

Pia Lindh, Järvsö
070-311 67 18
pia.lindh@hotmail.com

KASSÖR

Tina Sahlin
tina.sahlin@spelmansforbund.se

FÖRBUNDETS BANKGIRONUMMER
5026-2500

Folkdansringen Hälsinglands styrelse

ORDFÖRANDE

Åsemi Byström
Trogsta 413, 824 62 Forsa
070-517 89 15
halsingland@folkdansringen.se

SEKRETERARE

Stina Malmberg
Herrgårdsvägen 51, 827 92 Ljusdal
073-625 61 26
stina.malmberg@hybo.nu

KASSÖR

Reidun Färlin
Slädvägen 7, 824 40 Hudiksvall
070-868 56 46
reidunfarlin1@gmail.com

DISTRIKTETS BANKGIRONUMMER
5794-1403

Mellandagsdans på Röda kvarn

För tredje året i rad arrangerade Föreningen Unga Folkmusiker en mellandagsdans på Röda Kvarn i Ljusdal.

Ungdomarna i föreningen hade under hösten spånat vilka de ville tillfråga och därefter tagit kontakt med de grupperna/artisterna. I princip alla tackade ja, och efter soundcheck ordnades en gemensam middag för alla 50 (!) artister. Efter det strömmade besökarna in, och det var klart redan kvällen innan att det var slutsålt!

En mycket blandad publik kom till Röda Kvarn denna kväll, många kom för att dansa, andra ville mest lyssna och insupa atmosfären.

På scenen stod följande solister, duos och grupper för musiken: GUF, Pipsvängen, Ingela Lindkvist, Eiwor Kjellberg Band, Staffan Jonsson & Theo Dahlöf, Björn Winterberg, Folkisfolket, Svedja byorkester, Fruarna Sarri samt Hovrastämman the band.

Dansgruppen Schwung firade 1 år just den här kvällen, och de inledde dessutom hela programmet med tre nummer till musik av Gävleborgs Ungdoms Folkband.

STAFFAN JONSSON
FOTO: YNGVE KARLSSON

Louisa Vogt Westling tilldelades Ljusdals Unga Kulturstipendium med motiveringen "För sitt passionerade och mångsidiga engagemang inom musik. Under sin gymnasietid engagerade sig Louisa helhjärtat i musiken, med Ljusdals estetiska program som bas. Hon har aktivt deltagit i flertalet musiksatsningar och nyligen släppt sin egenskrivna EP "Det jag hade tänkt säga var". Louisa är även en centralfigur i den viktiga återupplivningen av Hovrastämman."

Gävleborgs Ungdoms Folkband - GUF på scenen.

[Videosnutt.](#)
[Klicka och dansa med.](#)

65-årsjubileum i Klångsta

Folkdansringen Hälsingland firade 65 år med spel- och danskurser, middag och danskväll i Klångsta bygdegård.

Spelkursen leddes av Kristofer Pettersson, som spelar silverbasharpa, en äldre sorts nyckelharpa. Hans spelkompisar Willy och Daniel spelade till danskursen, som leddes av Brita Ström. Temat för dagen var slängpolska.

Kurserna var mycket uppskattade, och efteråt kunde alla bänka sig för en gemensam måltid. Praktiskt att kunna ha allt under samma tak, särskilt när väder och vägslag hade gjort det onödigt spännande att ta sig dit och därifrån!

Efter middagen blev det allmän dans, och ännu fler slöt upp. Bra och svängig dansmusik bjöds av nyckelharpstrion Daniel, Kristofer och Willy, Hudiksvalls spelmanslag och Delsbo spelmanslag.

Stort tack för en finfin dag och kväll!

STINA MALMBERG

Spelkursen drog igång danskvällen tillsammans med Willy, Daniel och Kristofer.

Bollnäsbygdens spelmanslag fyller 75 år

Bollnäsbygdens spelmanslag bildades 1949. Det betyder att i år fyller spelmanslaget 75 år och det kommer att uppmärksammas på olika sätt. Planeringen för firandet av 75-åringen har påbörjats. Hovrastämman, Delsbostämman och Orbadenstämman finns med i planeringen.

Helmer Gladh var lagets ledare under åren 1949–1974. Han efterträddes av Mauritz Callmyr 1974–1992. Under åren 1984–1992 var även Lasse Bertilsson spelledare. Örjan Hans-Ers tog över som spelledare under åren 1992–2015. Bengt Jonsson anslöt som spelledare 1999 och leder fortfarande laget. Under lagets 75-åriga historia har det alltså bara funnits fem spelledare.

Bollnäs hembygdsförening och dess ordförande Oscar Björkman hade ett tätt samarbete med laget under de första åren. Spelmanslaget var det självklara "husbandet" på hembygdsgården Kämpens under dessa år. En stor händelse var när laget spelade i radio 1956. På bilden syns några av de medverkande, tillika några av 50-talets mest aktiva medlemmar, Vänster-Erik Johansson, Bror Olsson, Hugo Ljungström, Karl Englund, Höger-Erik Olsson, Edvin Bergkvist och Adolf Öst. Dräkt på radiospelning. Imponerande!

I slutet av 60-talet minskade medlemsantalet i spelmanslaget betänkligt och laget gick på sparlåga.

Mauritz Callmyr hade startat ett spelmanslag i Alfta 1967. Eftersom han arbetade som musiklärare i Alfta ville han även intressera eleverna för folkmusik. Många har berättat om hans engagemang för ungdomarna, hur han skjutsade dem till och från övningar och spelningar m.m. Det fanns även några tonåringar från Bollnäs som

lockades till Alfta för att följa med på resor och spela med jämnåriga. I Bollnäs fanns en liten ungdomsgrupp som leddes av Hugo Ljungström.

Mauritz flyttade till Bollnäs 1974 och började arbeta som musiklärare i den kommunala musikskolan. Man kan säga att han väckte liv i spelmanslaget igen. Även här lockade han elever till att börja spela i laget. Under Mauritz tid inleddes traditionen att spela på hembygdsdagen i Lingbo på Kristi himmelfärds dag. I över 40 år har laget medverkat vid högmässan i kyrkan och vid det efterföljande kyrkkaffet. En annan tradition från Mauritz tid som lever vidare är spelningen på Bollnäs sjukhus på julaftonens morgon.

Oktoberstämman i Uppsala besöktes flera gånger. Bollnästräffen och spelmansstämman på Rehnstedska gården under hamboveckan var lokala arrangemang som tillkom under Mauritz Callmyrs och Lasse Bertilssons tid som spelledare. Bollnäsbygdens spelmanslag var, och är fortfarande, en stor del av defileringsmusiken på Hälsingehambon.

Örjan Hans-Ers började som spelledare 1992 i samband med att han fick en musiklärartjänst på Kulturskolan. Örjan startade även ett ungdomsspelmanslag, Dream Team, på Kulturskolan. Många slussades vidare från Dream Team till spelmannslaget, vilket bidrog till att medelåldern i laget sjönk rejält. Även repertoaren förnyrades i och med att Örjan tog över. Låtarna fick fasta arrangemang och antalet instrument utökades med slagverk, blockflöjt, nyckelharpa, elbas, cittern och kohorn. Spelmanslaget utsågs till Årets förening av Bollnäs kommun 1999.

Bengt Jonsson anslöt som spelledare 1999 och bidrog till att dansrepertoaren utökades. Laget fick dansspelningar på bland annat Falu Folkmusik Festival, Rättviksdansen, Hovrastämman, Delsbostämman och Linköpings Folkmusikfestival.

Ett axplock av spelningar under 2000-talet: Falu Folkmusik Festival, Segrare i Gregorikapleiken i Östersund 2004, Stockholm Pride festival 2006 och 2007, Linköping Folkmusikfestival, Västerås Konserthus, Uppsala Konsert & Kongress, Umeå Folkmusikfestival, Roskilde folkmusikfestival, medverkan i TV4 Nyhetsmorgon, Folkmusikhuset på Skeppsholmen och Ovansjöfesten.

Ungdomar från spelmannslaget representerade Sverige vid Världsutställningen i Shanghai 2009. Vid Nord 09 i Sälen blev Bollnäsbygdens spelmannslag Nordiska mästare i spelmannslagsklassen. Segrare i Spelmanslaget på Delsbostämman 2012. Sommaren 2012 medverkade laget vid den stora världs- och folkmusikfestivalen i Rudolstadt i Tyskland. Vi gav konserter, spelade till dans samt hade låt- och danskurser. Festivalen hade 90 000 besökare under tre dagar. Senare på sommaren medverkade vi på spelmannsstämman i Højby, Danmark. Sommaren 2013 spelade spelmannslaget på Folkmusikfestivalen i Korrö. Under sommaren 2014 medverkade laget på folkmusikfestivalen i Kaustinen.

Bengt leder Bollnäsbygdens spelmannslag själv sedan 2015. Under senare år har laget samarbetat med Järvsö- och Alfta spelmannslag på konserter och dansspelningar i Järvsö, Sundsvall och Boda. En återkommande spelning är Luciakonserten i Bollnäs kyrka tillsammans med Torsbergsgymnasiets estetklasser. Spelmanslaget medverkar ofta med dans- eller konsertmusik på de alltmer välbesökta folkmusikkvällarna på Kulturhuset i Bollnäs.

Notbiblioteket är digitaliserat och finns tillgängligt för medlemmar, inklusive stödjande medlemmar, på lagets hemsida www.spelmanslaget.nu. Under det senaste året har ett spelmannslabb introducerats; ett forum för medlemmarna att prova på musikaliska arrangemang, spela upp låtar, önska nya eller gamla favoritlåtar att spela tillsammans. Laget har gjort två CD-skivor. Den första, "Så länge fingrarna rör sig," gjordes till 50-årsjubileet 1999 och den andra "Så länge fötterna rör sig," släpptes 2005. Skivorna har sålt bra och har på många sätt kommit att bli stilbildande inom genren "spelmanslag."

Till 60-årsjubileet 2009 gjordes en dokumentärfilm om laget. Ett filmteam följde laget under ett år. Filmen slutar med segern i Nord 09, Nordiska mästerskapen i folkmusik i Sälen. Filmen heter "Spelmanslaget – ung och gammal i takt med tiden." Filmen finns att köpa som DVD hos spelmannslaget.

Spelmanslaget bedrivs som en studiecirkel hos Studieförbundet Bilda och har ca 40 medlemmar (2024) varav ca 30 aktiva spelmän. De aktiva medlemmarna har ett åldersspann mellan 15–90 år och omfattar elever från Kulturskolan, Bollnäs folkhögskola, ungdomar från Hälsinge låtverkstad. Gävleborgs Ungdoms Folkband, glada amatörer, musikpedagoger och frilansande folkmusikproffs.

Inom laget har det genom åren bildats en lång rad av fria grupper. Många med s.k. traditionellt spel men även ett flertal experimentella och nyskapande grupper. Spelmanslaget har kommit att bli en plantskola för yngre folkmusiker med professionella ambitioner. Det unika är att även de som etablerat sig i folkmusikeliten i Norden väljer att återvända till laget vid dansspelningar och konserter. Laget står för trygghet, för hemma, för platsen där allt började...

På spelmannslagets hemsida, www.spelmanslaget.nu, finns ovanstående text med länkar

BENGT JONSSON

Grodan har Robert Larsson tävlat med i kompositionstävlingen i Hassela. Den blev 1998 års spelmanslåt.

Roberts farfars bror var storspelmannen Viksta Lasse från Björklinge i Uppland. Hans pappa var guldspelmannen Bosse Larsson. Robert är uppväxt i Björklinge, Uppland, och spelar fiol.

Låten är hämtad från notsamlingen på Hälsinglands spelmansförbunds hemsida

KARIN HEDLUND

224. Grodan, Schottis i A-dur

Robert Larsson

Publ. av H&F 1998

Grodan blev 1998 års spelmanslåt vid kompositionstävlingen i Hassela.

Programpunkter på Hovrastämman 2024 har äntligen släppts!

Och fler släpps kontinuerligt på vår hemsida och på våra sociala medier, så håll utkik. Kurserna som hålls under långhelgen är fullbokade men än så länge finns det fåtal platser kvar på Barnkursen så passa på att skicka in en anmälan medan chansen finns.

Barnkurs med Alice och Molly Andersson

Alice och Molly Andersson bjuder in till en lekande musikfest för barn i åldrarna 6–11 som gillar att sjunga, springa, dansa och leka!

Vi kommer att ägna oss åt att spela och sjunga, hitta på nya låtar, rytmikpass och musiklekar. Tillsammans hittar vi på en helt unik show med låtar och danser som inget öga skådat förut.

Kursen slutar med en fantastisk slutkonsert där vi tillsammans med alla andra kurser visar vad vi har skapat under kursen.

Inga förkunskaper krävs men om du spelar ett instrument, ta med det! Kursen riktar sig till barn och även vuxna i barnens sällskap. Varje barn får med glädje komma med en vuxen med sig på kursen och likaväl själva.

För mer information om kursen och anmälan, besök bildanu/projekt-och-initiativ/hovrastamman.

För mer information om stämman, besök hovrastamman.com eller någon av Hovrastämmans sociala medier (@hovrastamman på Facebook och Instagram).

Vi ses där!

Hallå!

Två Otrevliga Flickor

I september förra året spelade ni in er konsert på Röda kvarn, och nu är det dags för skivsläpp i Delsbo 28 mars. Hur känns det?

Det känns stensktaläskigt, vi är så rädda att någon ska bli arg på nått vi säger och t.ex. skicka ett mejl till oss. Skoja, det ska bli hur kul som helst och vi är väldigt stolta över skivan och över alla vänliga hälsingar som medverkar och skrattar och hojtar.

Hur har ni arbetat med den här skivan?

Vi har åkt på ett åttamånaders tramsbootcamp hos de tuffaste trasmunkarna i Tibet. Vi har finkammat "Den förbjudna skämtavdelningen" i biblioteket i Alexandria och stulit tusenåriga papyrusrullar på historiens roligaste folklåtar. Vi har också ätit en del popcorn och varit på zoo. Till slut ringde vi Röda kvarn i Ljusdal med klartecken om att världens bästa skiva är redo att liveinspelas.

Vad har ni mer på gång?

Vi åker på en reaseturné i samband med skivsläppet och är även ute och spelar i sommar och höst och förevigt. Vi vet knappt vart och när, det får ni ta med vår social media consulting marketing manager Sanna Rönnewald.

Vi har också ett nytt band med den eminenta dragspelaren Lovisa Lindgren som heter Power Machine, kolla in det! Där spelar vi instrumental partyfolkmusik och Molly lever ut sin dröm som slagverkare.

Sen ser vi mycket fram emot att hålla barnkurs på Hovrastämman, det kommer bli jätteroliga dagar – och föräldrar är också välkomna!

Skärtorsdagsdans

torsdagen den 28 mars

Växbo Bygdegård

19.00

KNYTIS

Ta med något att ställa på buffébordet!

Musik: Jonssonlinjens stråksektion

Inträde 100 kr

Välkommen!

Järvsö folkdanslag Vik gamla skola

Fredagsdans med soppa

22 mars - hälsingedanser

19 april - hambovarianter

17:30 soppa, anmäl senast onsdag

18:30-20:45 dans med fikapaus

Polskor och gammaldansvarianter

14 mars - storpolska från Vemdalen

11 april - polskor från Älvdalen och
Transtrand

25 april - polskor från Boda och Orsa
Danspeng 30 kr. Ta med eget fika

[Järvsö folkdanslag](#)

Bollnäs folkdanslag

har ny lokal!

Vi dansar sedan årsskiftet på

Dönjegården

fortfarande onsdagar kl. 19-21

I nästa nummer är det dags för

SOMMAR-

KALENDARIET

för dans, musik och
andra evenemang i
juni, juli och augusti.

Manusstopp 11 maj.

Tidningen skickas ut 3 juni.

Anmäl till

tidningenhalsingelaten@gmail.com

Klicka här!

KALLSTÄMMAN²⁰²⁴

Konsert, dans & buskspel!

LÖRDAG 9 MARS 18:00

STENEGÅRD I JÄRVSÖ

**GÖRGEN ANTONSSON & LÅTSTUGAN
SPELMANSLAGEN FRÅN JÄRVSÖ & NORDANSTIG
GUF • MED FLERA!**

10:30-15:30 Låtkurs med Görgen Antonsson på Stallet (*fullbokad*)

14:00 Konsert med Fejenefolk i Stenekällaren

16:00-17:30 Polskeakut med Anna Valsberg på Stallet
(*föranmäl för garanterad plats*)

16:00 Hälsinglands spelmansförbunds årsmöte i Västra flygeln

18:00 Konsert- och dansprogram i Hälsinglands Träteater

LÄS MER PÅ WWW.KALLSTAMMAN.SE

WWW.KALLSTAMMAN.SE

 KALLSTÄMMAN

JÄRVSÖ
SPELMANSLAG

Bilda

 GÅRDS
Restaurangen

STENEGÅRD

Vårkalendarium

När?	Var?	Vad?	Länk
9 mars 18:00	Stenegård, Järvsö	Kallstämman	Kallstämman
16 mars 19:00	Röda kvarn Ljusdal	Väsen & Hawktail Trio	Röda kvarn
16 mars 18:00	Värstaborg, Njurunda	Konsert och dans med Härnösands spelmanslag	Nivren
22 mars 18:30	Vik, Järvsö	Soppdans, tema Hälsingedanser 17:30 soppa (föranmälan), 18:30 dans	Järvsö folkdanslag
28 mars 19:00	Bygdegården Växbo	Skärtorsdagsdans med knyttis Jonssonlinjens stråkkvartett	Mer info
28 mars 19:00	Svea bio, Delsbo	Två Otrevliga Flickor skivsläpp	Bilda
5 april	Röda kvarn Ljusdal	Den Fule	Röda kvarn
6 april 18:00	Långheds bygdegård	Snickar Erik Olsson 200 år – ett spelmansjubileum med Ulf Störling och Staffan Jonsson (Alfta spelmanslag medverkar)	Långheds bygdegård
6–7 april 11:00–14:00	Gärdesgallerian Bollnäs	Gammeldanskurs	Nimbus
19 april 18:30	Vik gamla skola	Soppdans, tema hambovarianter 17:30 soppa (föranmälan), 18:30 dans	Järvsö folkdanslag
19 april 19:00	Bollnäs Kulturhus	Snickar Erik Olsson 200 år – ett spelmansjubileum med Ulf Störling och Staffan Jonsson	Mer info
20 april	Kallmyr god- templarhus	Snickar Erik Olsson 200 år – ett spelmansjubileum med Ulf Störling och Staffan Jonsson	
20 april 18:00	Värstaborg Njurunda	Konsert och dans med Nordanstigs spelmanslag	Nivren
26–28 april	Bollnäs	Dansens Dag	Mer info
9–11 maj	Hovra	Hovrastämman	Hovrastämman

Folkmusik och gammeldans i Hälsingland

Håll dig uppdaterad!
Facebook:
Folkmusik och gammeldans
i Hälsingland

